

PREDEN GRE OTROK SAM V ŠOLO

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

Nasveti za starše za prometno vzgojo

Naslovnica: Prečkanje prehoda za pešce

Založila in izdala: Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa

Leto izdaje: november 2026

Avtorja: dr. Irena Janžekovič Žmauc, Javna agencija RS za varnost prometa /
doc. dr. Žan Lep, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani

Fotografije: Tilen Pečnik / dr. Irena Janžekovič Žmauc idr.

Oblikovanje: Katja Kastel Krančan

Recenzija gradiva: dr. Saša Kuhar

Jezikovni pregled: mag. Lea Felicijan

Elektronska izdaja: https://www.avp-rs.si/preventiva/gradiva/publikacije/

Slikovno gradivo:

Marko Gašparovič: str. 7 odsevna telesa in rumena rutica

Tilen Pečnik: str. 6

dr. Irena Janžekovič Žmauc: str. 7 - desna fotografija, 8,
9 - desna fotografija, 11 - zgornja fotografija, 13, 14, 15, 19, 24

Peg Perego, promocijsko gradivo: str. 21.

Slikovno gradivo generirano s pomočjo UI: str. 1, 4, 9 - leva fotografija,
10, 11 - spodnja, 16, 18.

Slikovno gradivo AVP: 8, 17, 20, 22, 23, 27, 28.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni
knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 292075523
ISBN 978-961-6025-38-6 (PDF)

Uvod za starše

Spoštovani starši!

Preden bo vaš otrok lahko samostojno odšel peš v šolo, do avtobusne postaje ali se na drug način vključil v cestni promet, je treba veliko pozornosti in vaje nameniti prometni vzgoji. Z njo je treba začeti čim prej, že pred otrokovim vstopom v šolo, čeprav se marsikomu zdi, da so otroci takrat zato še »premajhni«. Že malčke lahko na prvih skupnih sprehodih seznanjamo s prometom in jih spodbujamo k njihovemu opazovanju. Skupaj lahko iščemo semaforje, opazujemo, ali se vozila ustavijo pred prehodom za pešce, ter jih opozarjamo na nevarnosti, ki se lahko pojavijo v prometu, zlasti pri prečkanju ceste. Ob tem jih navajamo, da odraslega pri prečkanju ceste držijo za roko, ter jim z lastnim zgledom vsakodnevno privzgajamo varno ravnanje in upoštevanje prometnih pravil. Pred prečkanjem ceste tako vedno pogledamo levo, desno in ponovno levo ter ceste ne prečkamo pri rdeči luči. Z otroki se tudi čim več pogovarjamo o prometu ter varnem ravnanju pešcev, kolesarjev in potnikov v avtomobilih ter na avtobusu.

Prometna vzgoja ali spodbujanje varne mobilnosti otrok namreč ni le enkratni poučni sprehod po tipični poti do šole, temveč je daljši proces učenja, vodenja, usmerjanja in zgleda, ki otroka ne nauči le pravil varne udeležbe v cestnem prometu, temveč ga opremi z veščinami, da brez strahu in varno tudi sam raziskuje svet okrog sebe. Več sodobnih raziskav namreč kaže, da tako starši kot otroci promet skozi čas zaznavajo kot vse bolj nevaren, posledično pa se manjša tudi prostor, v katerem se otroci gibajo, sprehajajo ali kolesarijo.

Pri prometni vzgoji imejte vselej v mislih, da se otrok varnega ravnanja v prometu ne nauči le s pogovorom o prometnih pravilih, njihovim učenjem na pamet, z opazovanjem slikanic in fotografij, branjem zgodbic, s pesmicami ali z igro. Pomemben del učenja poteka tudi z opazovanjem ravnanja odraslih v konkretnih prometnih situacijah, z njihovim usmerjanjem ter predvsem z lastno izkušnjo in vajo.

Preden bo otrok resnično usvojil prometna pravila in jih znal uporabiti v praksi, da bo lahko šel sam peš v šolo, morajo odrasli z njim vaditi varno hojo v prometu. Najbolje na šolski poti, ki jo bo tudi sam uporabljal. Katere poti v šolo so varnejše, si lahko ogledate v načrtih šolskih poti na spletni strani (https://solskepoti.avp-spv.si/).

Otrok sme samostojno sodelovati v cestnem prometu šele, ko se starši oziroma skrbniki prepričate, da je sposoben razumeti nevarnosti v prometu, in ko je seznanjen s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečuje s cestnim prometom. Do takrat pa je treba otroka v prometu spremljati, voditi, nadzorovati in učiti. Ker pa otroci opazujejo odrasle, kako prečkajo cesto, kako hodijo po pločniku, ali so med vožnjo pripeti z varnostnim pasom, naj jim boste starši oziroma skrbniki vselej ustrezen zgled v prometu. S svojimi ravnanji boste otroku pomagali oblikovati dobre prometne navade, ki ga bodo spremljale vse življenje.

Prometna vzgoja je vzgoja za življenje. Varno v prometu!

Zakaj otroci v prometu potrebujejo pomoč in nadzor odraslih?

Otroci do približno desetega leta starosti še niso zreli za samostojno in zanesljivo sodelovanje v prometu. Deloma je to posledica njihovega telesnega razvoja, deloma pa psiholoških zmožnosti, ki se v tem času hitro in dinamično razvijajo. Nižja telesna višina otrokom pogosto na primer ne omogoča enakega pregleda nad cesto kot odraslim. Tudi spretnosti hoje in teka se v tem obdobju še razvijajo, zato lahko otrok hitreje izgubi ravnotežje, pade ali se ne zmore pravočasno ustaviti. Na drugi strani pa otroci še nimajo dovolj razvitih sposobnosti zaznavanja, predvidevanja in pravilne presoje nevarnosti, da bi se ji lahko vnaprej izognili.

Čeprav se odraslim zdi udeležba v prometu preprosta ali rutinska, se je treba zavedati, da so prometne situacije pogosto zapletene ter zahtevajo hkratno zaznavanje različnih informacij iz okolja, predvsem z vidom in sluhom, njihovo hitro presojo ter sprejemanje ustreznih odločitev. Upoštevati je treba, da se otroci zaradi še razvijajočih se zaznavnih in spoznavnih sposobnosti v prometu srečujejo s številnimi težavami. Zavedajmo se vidika otrok.

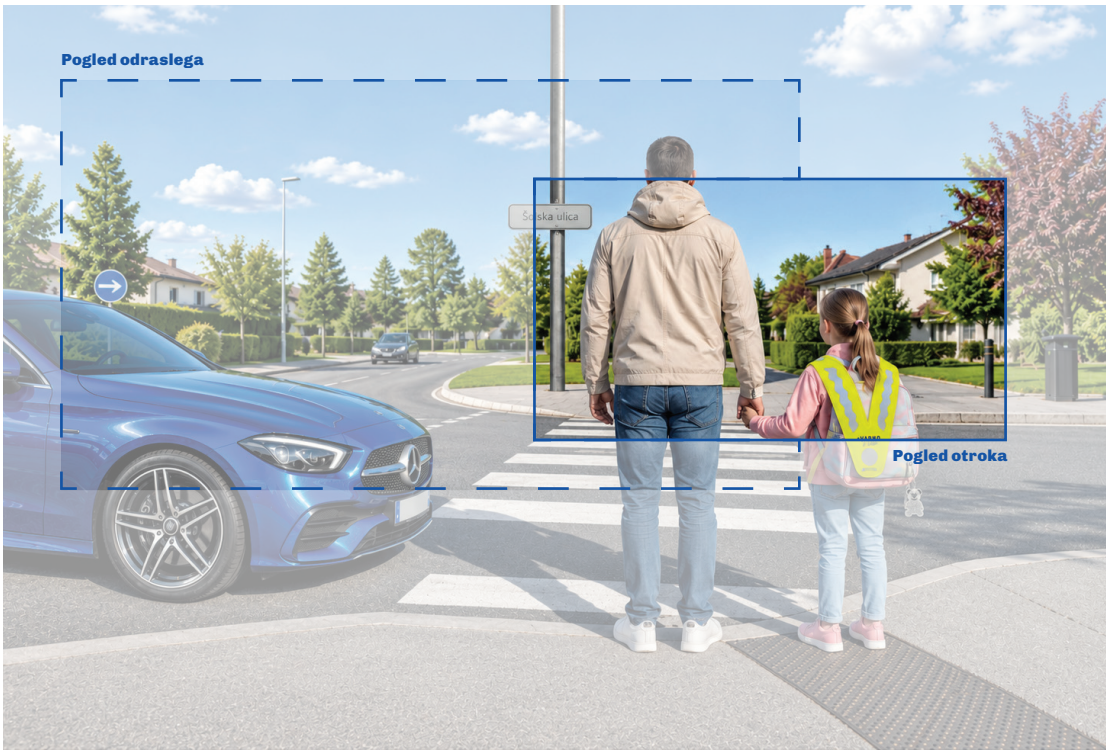

Otrokovo vidno polje

PRI OTROCIH JE VIDNO POLJE OŽJE KOT PRI ODRASLIH

(zaradi tega težje ali pa sploh ne opazijo vozil, ki prihajajo z leve ali desne in bi jih odrasli zaznali s svojim perifernim vidom).

SLABŠE OCENJUJEJO HITROST IN ODDALJENOST VOZIL.

TEŽJE DOLOČIJO SMER, IZ KATERE PRIHAJA ZVOK

(do 10. leta slišijo le do 60 % zvokov iz prometa), zato ne vedo natančno, iz katere smeri slišijo vozilo.

NE ZMOREJO DOLGOTRAJNE KONCENTRACIJE.

HITREJE IZGUBIJO ZBRANOST IN SE LAŽJE PREPUSTIJO TRENUTNEMU IMPULZU.

Njihovo pozornost lahko hitro pritegnejo dražljaji iz okolja, na primer reklamni plakat, zanimiv predmet na drugi strani ceste ali dogajanje v bližini. Zato lahko za trenutek spregledajo pomembno dogajanje v prometu, zlasti kadar so v družbi odraslih ali drugih oseb, na katere se zanašajo pri vodenju.

NE RAZLIKUJEJO USTREZNO (ABSTRAKTNIH) POJMOV,

na primer levo, desno.

TEŽKO POSPLOŠUJEJO IN UPORABIJO SPLOŠNA PRAVILA

v različnih prometnih situacijah. Otrok lahko na primer pozna pravilo, kako pravilno prečkati cesto na prehodu za pešce, vendar ga v konkretni situaciji ne uporabi pravočasno ali pravilno. Posebej ranljivi so predšolski otroci in otroci v prvih letih šolanja. V tej starosti je pomoč odraslih nujna: ne le kot spremstvo, temveč kot sistematično učenje, ponavljanje, opozarjanje in utrjevanje varnih navad.

Kdaj začeti s prometno vzgojo?

S prometno vzgojo je smiselno začeti že med drugim in tretjim letom starosti, ko otrok začne aktivneje in samostojneje raziskovati okolje. To ne pomeni, da ga zgodaj obremenimo s predpisi, ampak da ob vsakodnevnih poteh postopoma pojasnjujemo osnovna pravila: kje hodimo, zakaj se ustavimo, kako opazujemo promet in zakaj je nevarno nenadoma stopiti na cesto.

Kako naj poteka učenje?

Učenje naj bo postopno in naj traja dlje časa. Otroku najprej razložimo pravilno ravnanje, nato mu pokažemo, potem pa ga izpeljemo skupaj z njim. Potem naj otrok ravnanje ubesedi, na koncu pa ga izvede sam pod našim nadzorom. Tako se prometno vedenje gradi po korakih in postane razumljeno, ne le naučeno na pamet. Pri tem pa upoštevajmo, da veliko naučenega pozabimo. Ni torej dovolj, da otrok ponovi vedenje, ki smo mu ga pokazali pred nekaj minutami, ampak si vzemimo dovolj časa za utrjevanje in ponavljanje.

Pri učenju je koristno, da otrok tudi glasno pove, kaj dela. Preprosti stavki,

Prometna vzgoja v resničnih prometnih situacijah

kot so »Stoj«, »Pogledam levo«, »Pogledam desno«, mu pomagajo, da poveže gibanje z razumevanjem situacije in si lažje zapomni pravilen vrstni red ravnanja.

Otrokovo pravilno ravnanje pohvalimo, nepravilno pa ustrezno popravimo. Tako ga navajamo na varno vedenje v prometu in zmanjšujemo verjetnost napačnega. Pri kritiki in popravljanju vedenja bodimo pozorni, da se usmerjamo na vedenje, ne na otroka. Čeprav naredi napako, otroku nikakor ne smemo reči, da je na primer nesposoben ali da ne moremo verjeti, kako si tega ni zapomnil, ampak kritiko usmerimo na ravnanje – na primer »tole ni bilo varno«, »pozabil si pogledati tudi desno«. S tem krepimo otrokove obstoječe zmožnosti in ustvarjamo prijetnejše okolje, ki omogoča boljše učenje. Seveda pa imejmo v mislih, da smo otroku tudi v prometu s svojim obnašanjem in ravnanjem vzor, ki utrjuje naučeno. Ob opazovanju odraslega ga otroci posnemajo. Če ravnanje ni skladno z navodili in pričakovanji, bo otroku pravilno ravnanje težje usvojiti.

Z otrokom najprej vadimo na prometnih površinah, ki so manj obremenjene. Nato dodajamo zahtevnejše in nove situacije. Vsekakor pa vadimo na prometnih površinah, kjer bo otrok pozneje hodil v šolo oziroma do avtobusne postaje. Otrok pri učenju v prometu ne strašimo, saj prestrašeni otroci v prometu naredijo več napak. Prizadevamo si, da otroku omogočimo pogoste izkušnje in učenje v prometu. To učenje naj bo naravno, del vsakdana, nazorno in sproščeno, da otrok pridobiva veščine za varno udeležbo v prometu in da se zaveda, da je promet resna stvar. Razložimo mu tudi, kakšne so možne nevarnosti (uporabnik e-skroja je precej neslišen, prav tako električna vozila, hitro približevanje motorista, nepreglednost …) in kaj lahko predvidevamo. Pogovorimo se tudi o posledicah napačnega ravnanja v prometu. Če otrok stori napako, ga spodbudimo k razmišljanju, kaj je bilo narobe in kako je prav oziroma varneje. Pri učenju bodimo dosledni pri upoštevanju prometnih pravil. Tako jih bo otrok lažje usvojil.

Zakaj je vidnost v prometu pomembna?

Ker so otroci glede na telesno višino nižji od odraslih, jih vozniki v prometu hitreje spregledajo. Vozniku lahko otroka skrijejo parkirani avtomobili, živa meja, ograje, koši in druge ovire. Otroka moramo zato učiti, da izbira taka mesta za hojo in prečkanje, kjer ga drugi udeleženci dobro opazijo.

Pomemben del varnosti je tudi dobra vidnost v prometu. Svetla in opazna oblačila povečajo možnost, da vozniki otroka prej zaznajo. V mraku, temi in ob zmanjšani vidljivosti naj otrok uporablja kresničko ali drug odsevnik, ki prosto niha in učinkovito odbija svetlobo žarometov. Uporaba odsevnih pripomočkov je posebej pomembna v jesenskem in zimskem času, v mraku, temi, megli in ob slabši vidljivosti. Odsevni trak ali kresnička je zelo pomembna, da so otroci vidnejši v prometu. Za večjo vidnost lahko otroci uporabljajo tudi prižgano lučko, ki jo držijo v roki ali imajo pritrjeno kot obesek.

V mraku in če je otrok oblečen v temna oblačila, ga voznik ob vozišču ne opazi. Ker imajo otroci manj izkušenj in več težav pri vživljanju v razne situacije, lahko pogosto napačno sklepajo, da jih voznik vidi, če oni vidijo avto, ki se približuje. Zato jim je pogosto težje osmisliti, zakaj so na primer kresničke tako pomembne. Zato je koristno, da otroku s slikami ali posnetki pokažemo, kaj v prometu pomeni slabša vidljivost. Tako bo lažje razumel, zakaj oblačila živahnih barv ali v svetlih odtenkih ter kresnička, ki visi iz torbice ali žepa, pomembno prispevajo k večji vidnosti otrok tudi v mraku in ob slabši vidljivosti.

Odsevna telesa - kresnička, odsevni trak. Rumeno rutico nosijo otroci na poti v šolo v 1. in 2. razredu.

Za lažjo predstavo si z otroki oglejte videoposnetek *Stopi iz nevidnosti! Bodi viden, bodi previden* (https://www.youtube.com/watch?v=AoKQcVETEeQ).

Kje hodimo kot pešci? Hoja po pločniku in ob cesti

Za hojo izberemo pločnik oziroma druge površine za pešce (pešpot, pas za pešce). Predšolskega otroka pri hoji vedno držimo za roko. Tako zmanjšamo možnost, da bi se nenadoma iztrgal in stekel na vozišče zaradi igre, nečesa zanimivega ali ne-

Hoja po pločniku

Če ni pločnika, smemo hoditi po kolesarski poti ali stezi

nadnega čustvenega vzgiba. Na teh površinah oziroma na pločniku naj otrok hodi po notranji strani, čim dlje od roba ceste, odrasel pa naj hodi med otrokom in vozili.

Kjer ni pločnika ali pasu za pešce, izberemo za hojo kolesarsko pot ali stezo. Po njej hodimo tako, da ne oviramo kolesarjev (se jim umaknemo). Če tudi teh površin ni, hodimo ob levem robu ceste, tako da gledamo vozila, ki se nam bližajo. Tudi v tem primeru naj bo odrasli med otrokom in vozili, kadar je to mogoče. Če je rob ceste zelo ozek, hodimo za otrokom in posebno pazimo na varen umik. Izbiro poti in pravila varne hoje otroku vedno pojasnimo, tudi, če se nam zdi, da jih že dobro pozna.

Hoja ob levem robu ceste, kjer ni pločnika

Učenje varnega prečkanja ceste

Prečkanje ceste je za otroka ena izmed najzahtevnejših prometnih nalog, ki prinaša tudi razmeroma veliko tveganja. Učenje prečkanja ceste zato razdelimo na jasne in ponovljive korake. Otroka učimo, da najprej izbere varno mesto za prečkanje, po možnosti pregleden prehod za pešce. Nato se ustavi približno korak od roba pločnika oziroma vozišča, opazuje promet in presodi, kdaj lahko varno prečka cesto. Najvarneje je, ko se ne približuje nobeno vozilo. Šele nato cesto prečka mirno in brez nepotrebnega ustavljanja.

Osnovno zaporedje pri prečkanju prehoda za pešce (ali ceste) je:

1.
ustavim se,

2.
pogledam levo, pogledam desno, še enkrat pogledam levo (otrok naj vam glasno pove, če vidi kakšen avto ali drugo vozilo),

3.
nato prečkam cesto, če je varno.

Na sredini ceste se ponovno ozremo v desno. Otrok mora ta postopek večkrat vaditi na mirnejših in preglednih cestah, šele nato v zahtevnejših prometnih razmerah.

Posebej pomembno je, da otrok ceste ne prečka v teku, ampak z mirnimi, normalnimi koraki. Tako je njegovo gibanje predvidljivejše, voznik pa ima več časa za odziv. Otrok se mora naučiti tudi, da si sredi ceste ne premisli in ne steče nazaj. Pri prečkanju ceste med dvema približajočima se voziloma mora pešec hitro oceniti, ali ima za varno prečkanje dovolj časa, se odločiti in odločitev takoj izvesti. Otroci imajo pri tem več težav, zato lahko zamudijo ustrezen trenutek za varno prečkanje in so zato izpostavljeni nevarnosti. Otroke učimo, da naj v primeru, ko niso popolnoma prepričani, da je prečkanje varno, s prečkanjem počakajo.

Pozornost je treba nameniti tudi temu, da pri utrjevanju pravil prečkanja ceste preverimo, ali otrok razume, zakaj mora pogledati levo in desno, ne pa le obrača glavo. Pomembno je, da promet zares opazuje, zazna dogajanje in zna povedati, kaj vidi, na primer približajoči se avtomobil, kolesarja ali drugo vozilo. Otrok naj promet opazuje, priporočamo pa tudi, da vsaj na začetku glasno izgovarja: »stop«, »pogledam levo«, »pogle-

Utrjevanje prometnih pravil

Kaj vidiš na desni?

Dvig roke nakazuje voznikom namero o prečkanju prehoda

dam desno«, »pogledam levo«, »vidim siv avto«, »počakam« ...

Prepričati se je treba, da otrok razlikuje pojme: levo, desno, spredaj, zadaj. Otroci potrebujejo veliko vaje, da jih utrdijo in da znajo pogledati v ustrezno smer ter opazovati promet (prihajajoča vozila). Če je cesta zelo prometna, lahko otroku pomagamo z vizualnimi oporami – točkami, pri kateri je vozilo še dovolj daleč, da smejo varno stopiti na prehod za pešce (na primer, če je avto pri rumeni hiši, smeš stopiti na prehod za pešce; če je pri beli, počakaš).

Dvignjena roka za varnost otroka

Pred vsakim prečkanjem ceste na prehodu za pešce se moramo prepričati, ali lahko to strorimo varno. Ustavimo se korak pred robom pločnika na mestu, kjer imamo dober pregled nad cesto, pogledamo levo, desno in še enkrat levo. Če je prečkanje varno (vozil ni ali so dovolj daleč), lahko otrok, preden stopi na prehod za pešce, svojo namero nakaže tudi z dvignjeno roko. Tako je za voznike opaznejši, hkrati pa jim jasno nakaže, da želi prečkati cesto. Dvig roke ni obvezen, zlasti če si otrok težko zapomni več zaporednih korakov oziroma navodil. Pomembneje je, da se pred prečkanjem ustavi in s pogledom levo, desno in levo preveri, ali lahko varno prečka cesto.

Prehodi za pešce

Čeprav je prehod za pešce varnejše mesto za prečkanje kot neoznačeni del ceste, otrok nanj ne sme kar steči ali stopiti. Preden stopi na prehod za pešce, se mora ustaviti in preveriti, ali so se vozila res ustavila oziroma ali mu vozniki dejansko omogočajo varno prečkanje. Če imamo to možnost, začnemo otroka učiti pravilnega prečkanja ceste na semaforiziranih prehodih, nato pa na nesemaforiziranih prehodih.

Na semaforiziranem prehodu otrok počaka na zeleno luč za pešce, vendar naj tudi pri zeleni vedno preveri, ali so se vozila res ustavila, oziroma pogleda levo in desno. Če zelena luč za pešce že utripa in je otrok še na pločniku, je praviloma varneje počakati na naslednjo zeleno luč. Če pa je že na prehodu, naj prečkanje mirno nadaljuje do druge strani, tudi, če se medtem prižge rdeča luč za pešce. Otrok naj čez prehod za pešce hodi, in ne teče. Pri teku je nevarnost padca večja, še posebej, če nosi šolsko torbo.

Varno prečkanje na nesemaforiziranem prehodu za pešce zahteva veliko vaje. Učenje začnemo na manj prometni cesti in otroka navajamo, da se pred prečkanjem vedno ustavi ter pozorno opazuje promet (poglavje 6). Otrok še ne zmore zanesljivo oceniti hitrosti in oddaljenosti bližajočih se vozil, zato ga učimo, naj ne začne prečkati, dokler se ne prepriča, da je prečkanje varno. Če se prehodu približujejo vozila, naj počaka, da se ustavijo in mu omogočijo varno prečkanje. Tudi, če se vozilo na eni strani ustavi, naj se prepriča, da je prečkanje tudi z druge strani varno. Otroka navajamo, da se nauči poiskati očesni stik z voznikom ter se tako prepriča, da ga je voznik res videl oziroma ga gleda in bo pravočasno ustavil.

Priporočljivo je, da otrok po prehodu za pešce hodi po desni strani. Tako se lažje izogne pešcem z nasprotne smeri, hkrati pa je na prehodu nekoliko bolj oddaljen od prometa z leve strani. Prehod za pešce naj prečka v ravni liniji, in ne poševno.

Če promet v križišču ureja policist, otroka seznanite, kaj pomenijo njegovi znaki. En žvižg s piščalko pomeni, da nas policist opozarja na svojo prisotnost in nadaljnja navodila. Če sledi več zaporednih žvižgov, je prišlo do kršenja pravil v cestnem prometu. Če policista sredi križišča vidimo s strani, njegov bok, pomeni, da lahko nadaljujemo pot. Če policist gleda proti nam ali nam kaže hrbet, moramo počakati. Dvignjena policistova roka pomeni, da se morajo udeleženci v prometu ustaviti. Ročno upravljanje prometa policistov in drugih uradnih oseb v prometu je najpogostejše v primeru nedelujočega semaforja, prometne nesreče, prireditve, izrednega dogodka, preusmerjanja prometa ter v prometnih konicah.

Najzahtevnejše pa je prečkanje ceste, kjer prehoda za pešce ni oziroma ni označen.

Če je le mogoče, naj se mlajši otrok takšnim mestom izogiba in za prečkanje uporabi bližnji prehod za pešce. Če mora otrok na svoji običajni poti cesto prečkati na mestu brez označenega prehoda, naj odrasli skupaj z njim vnaprej izbere najvarnejše mesto za prečkanje. To naj bo pregledno mesto, kjer otrok dobro vidi bližajoča se vozila in kjer tudi vozniki pravočasno opazijo njega. Izogibamo se prečkanju v bližini ovinkov, vrhov klancev, parkiranih vozil in drugih ovir, ki zmanjšujejo preglednost.

1.
Ustavim se na robu pločnika.

2.
Pogledam na levo.

3.
Pogledam na desno.

4.
Še enkrat pogledam na levo.

5.
Prečkam

6.
Na sredini še enkrat pogledam na desno.

Posebna nevarnost: parkirana vozila

Parkirana vozila otroku zastirajo pogled na promet, hkrati pa tudi voznikom preprečujejo, da bi otroka pravočasno opazili. Zato je prečkanje ceste med parkiranimi vozili za otroka še posebej nevarno. Kadar je mogoče, naj otrok za prečkanje izbere drugo, preglednejše in varnejše mesto.

Če druge možnosti ni, otrok izmed parkiranih vozil ne sme nenadoma stopiti na vozišče. Najprej naj preveri, ali je v katerem izmed bližnjih vozil voznik in ali se vozilo morda pripravlja na speljevanje. Nato naj previdno stopi naprej le toliko (korak od parkiranega vozila), da lahko dobro vidi dogajanje na cesti in da ga lahko opazijo tudi vozniki. Tam naj se ustavi ter pogleda levo, desno in še enkrat levo. Cesto sme prečkati šele, ko se prepriča, da je to varno.

Posebej nevarno je, če otroku na vozišče pade ali se odkotali žoga, igrača ali drug predmet. Otrok za predmetom ne sme nikoli steči na vozišče. Ustavi naj se in najprej preveri promet, mlajši otrok pa naj za pomoč prosi odraslo osebo. Takšne situacije je koristno z otrokom vnaprej vaditi in ga večkrat opozoriti, da je njegova varnost vedno pomembnejša od predmeta.

Parkirana vozila zastirajo pogled

Utrjevanje prometnih pravil in preverjanje znanja

Prometna pravila je treba utrjevati postopoma in v različnih okoliščinah. To, da otrok neko nalogo enkrat ali dvakrat opravi pravilno, še ne pomeni, da jo že obvlada in je pravila ponotranjil. Prav tako upoštevanje pravila v nekem križišču ne pomeni nujno, da bo pravilo ustrezno uporabil tudi v drugih križiščih. V spremenjenih razmerah se lahko hitro zmede, zato je smiselno vaditi in znanje preverjati v različnih situacijah.

Koristno je, da otrok v določenem trenutku »uči« odraslega. Otrok naj vodi pot po pločniku, razlaga, kdaj se bo ustavil, kam bo pogledal in kje bo varno prečkal cesto. Tako hitro ugotovimo, ali pravila res razume in jih zna uporabiti tudi v praksi. Pravilno ravnanje vedno pohvalimo, ob napakah pa otroku mirno pojasnimo, kaj je bilo narobe in kako ravnati, da bo varno. Spodbudimo ga tudi, da sam razmisli, če je bilo kaj narobe.

Odrasli moramo biti otroku pri varnem in pravilnem vedenju v prometu vedno zgled. Na to ne pozabimo tudi takrat, ko se nam mudi. Učenje prečkanja ceste naj bo postopno. Tudi, če je cesta prazna, naj jo vedno pravilno prečka – korak od roba pločnika, pogled levo, desno, levo, in če ni vozila, stopi na prehod za pešce. Prečka naj jo z običajnimi koraki, brez tekanja. Na sredini prehoda za pešce se še enkrat ozre v desno. Tako se lahko pravočasno ustavi, če je spregledal vozilo. Otroka navajamo, da si sredi ceste ali prehoda ne premisli in ne steče nazaj.

Pomagajo tudi slikanice, igre in pogovor o prometnih situacijah, vendar ti načini ne morejo nadomestiti učenja v resničnem prometnem okolju.

Pogoste nevarnosti in napake

Odrasli promet praviloma dojemamo skozi ponotranjena pravila in znamo nevarnosti bolje predvideti. Otrok pa promet pogosto doživlja bolj hipno in čustveno: hitro ga premami vpadljiv in barvit oglasni pano, prestraši ga glasno vozilo ali pritegne člo-

Vidnost pešcev

vek ali predmet na drugi strani ceste. Zaradi tega lahko pozabi na pravila, ki jih sicer pozna, a še niso tako avtomatizirana.

Zelo nevarno je, če odrasli otroka kličejo z druge strani ceste, ne da bi se prej prepričali, da je pot res varna. Otrok se na klic običajno odzove impulzivno in steče, ne da bi preveril promet, saj se zanaša na prisotnost odraslega. Podobno nevarno je tudi tekanje za žogo ali igračo.

Večjo previdnost zahtevajo tudi neugodne vremenske razmere. Sneg zmanjšuje oprijem vozil in duši zvok, dežniki in pelerine pa zmanjšujejo vidno polje in slušno zaznavanje. Zato mora biti v slabem vremenu hoja še previdnejša in počasnejša. Poskrbeti je treba tudi za vidnost otrok (na primer svetla ali odsevna oblačila, kresnička, prižgana žepna lučka v roki).

V prometu moramo dobro videti, slišati in spremljati dogajanje okoli sebe. Telefon in slušalke odvračajo pozornost, zato lahko otrok prepozno opazi vozilo, kolesarja, skiro ali drugo nevarnost. Starši naj bodo otrokom zgled: med hojo in kolesarjenjem naj telefon ostane pospravljen v torbi, prav tako slušalke. Uporaba telefona ali slušalk pešcem in kolesarjem odvrača pozornost od prometa, moti vidno in slušno zaznavanje ter poveča tveganje za nesreče in padce.

Prometni znaki, ki naj jih otrok pozna

Prometni znaki otroke pritegnejo zaradi svojih barv, oblik in simbolov, vendar si

njihov pomen pogosto razlagajo po svoje, predvsem na podlagi tega, kar vidijo na znaku. Zato ni dovolj, da otrok prometni znak prepozna ali ga zna poimenovati. Pomembno je predvsem, da razume njegov pomen in ve, kako mora ob njem ravnati. Za pešce so posebej pomembni prometni znaki, ki označujejo površine in poti za pešce, prepoved za pešce, označujejo prehod za pešce, podzemni prehod, ustavljanje in območje umirjenega prometa. Otroku je treba razložiti, da znak »otroci na cesti« ni navodilo za otroke in ne pomeni tekanja čez cesto, kar pogosto sklepajo glede na simbole, temveč je opozorilo voznikom, naj bodo posebej pozorni.

Otroke je treba poučiti tudi o pomenu policistov in drugih uradnih oseb v prometu. Napačno je, če otroke učimo, da so ti na cesti za to, da nas strašijo ali kaznujejo, temveč so zato, da nas usmerjajo in skrbijo za varnost. Grožnje s policistom zato pri prometni vzgoji niso primerne, saj strah spodbuja izogibanje in prikrivanje, kar otroke lahko postavi v nevarnejšo situacijo.

Steza za pešce

Prepovedano za pešce

Prehod za pešče

Podzemni prehod za pešče

Ustavi!

Območje umirjenega prometa

Konec območja umirjenega prometa

Avtobusno postajališče

Zavarovan prehod ceste čez železniško progo

Nezavarovan prehod ceste čez železniško progo

Bližina šole

Območje skupnega prometnega prostora

Šolska pot

Otroci na cesti

Otrok na kolesu

Vožnja s kolesom je pomembna za razvoj ravnotežja, koordinacije in samozavesti, vendar je prometno zelo zahtevna. Otrok naj čim prej usvoji osnovne spretnosti vožnje na varnih, neprometnih površinah, v promet pa naj vstopa najprej z odraslimi in postopno.

Pri prevažanju otroka (starega do 8 let) na kolesu mora biti otroški sedež ustrezno pritrjen in opremljen s stopalkami za noge. Otrok in odrasli naj uporabljata kolesarsko čelado. Pri otrocih in mladostnikih je uporaba kolesarske čelade obvezna do 18. leta. Uporaba čelade je zelo priporočljiva tudi za odrasle, saj zmanjšuje tveganje za poškodbe glave ob padcu ali prometni nesreči. Čelada je učinkovit način zmanjševanja poškodb glave, hkrati pa z uporabo čelade med kolesarjenjem odrasli dajejo pomemben zgled otrokom.

Kolo mora biti za otroka ustrezne velikosti, tehnično brezhibno in opremljeno z zavorami ter zvoncem, otrok pa mora zlahka doseči ročice zavor in pri sedenju obvladati položaj kolesa.

Zaradi postopnega razvoja zaznavanja, presoje hitrosti in razumevanja nevarnosti v prometu otrok do približno 10. leta še ni sposoben varne samostojne udeležbe v prometu. Samostojno sme kolo v prometu voziti otrok, ki je star najmanj 8 let in ima opravljen kolesarski izpit, ali oseba, starejša od 14 let. Otrok do 14. leta starosti, ki nima opravljenega kolesarskega izpita,

Otrok v sedežu na kolesu

Kolesar naj bo viden v prometu

sme voziti kolo v prometu le v spremstvu polnoletne osebe. Otrok do 6. leta starosti pa sme kolo voziti le na pešpoti, na območju za pešce v spremstvu odraslega ali na drugih neprometnih površinah. Za samostojno vožnjo v prometu mora biti otrok dovolj star in obvladati prometne predpise, imeti kolesarsko izkaznico in dovoljenje staršev. Kolesarski izpit opravljajo otroci v osnovni šoli (večinoma v 4. in 5. razredu).

Varno kolesarjene in strpnost v prometu

Lepo vabljeni k ogledu kratkih videov.

Kolesarski pas na vozišču

Kolesarski boks

Sharrow

Kolesar prehiteva stoječo kolono vozil

Vsi na isti poti

Rolerji, kotalke, skiroji

Uporabnik rolerjev, kotalk ali skiroja v prometu praviloma ravna kot pešec, vendar se zaradi večje hitrosti znajde v nevarnejšem položaju. Vozniki lahko njegovo hitrost napačno ocenijo ali ga prepozno opazijo. Zato naj otrok te dejavnosti najprej dobro obvlada na varnem prostoru brez vozil.

Poleg osnovnega gibanja naprej se mora naučiti zavijati, zavirati, ustavljati in se izogibati oviram, tudi drugim pešcem. Ko je otrok na rolerjih, kotalkah ali skiroju, je hitrejši in zato predstavlja nevarnost za druge udeležnce v prometu. Otroku je treba pokazati in ga naučiti, kje je uporaba teh prevoznih sredstev dovoljena, varna in kakšne nevarnosti prinaša. Učiti ga moramo, da opazuje druge udeležence v prometu in predvideva njihovo gibanje, kar je za otroke še posebej zahtevno. Pri prečkanju prehoda za pešce naj otrok sestopi z navadnega skiroja in ga potiska čez prehod.

Otrok naj se z rolerji v prometnem okolju ne giblje brez spremstva odrasle osebe. Posebna previdnost je potrebna, kadar nosi šolsko torbo, saj dodatna teža lahko vpliva na njegovo ravnotežje, stabilnost in sposobnost varnega ustavljanja.

Pomembna je tudi uporaba ustrezne zaščitne opreme: čelade ter ščitnikov za zapestja, komolce in kolena. Rolerji in druga oprema naj bodo primerne velikosti, pravilno nameščeni in dobro vzdrževani.

Električni skiroji (lahka motorna vozila)

Pri uporabi električnih skirojev (e-skirojev) je potrebna posebna previdnost. Za otroke niso primerni, saj zahtevajo dobro ravnotežje, hitro presojo in odgovorno ravnanje v prometu. Na električnem skiroju se sme voziti le ena oseba. Prevažanje druge osebe, tudi otroka, ni dovoljeno in je zelo nevarno. Odrasli zato otroka ne smejo prevažati na e-skiroju, ne glede na to, ali otrok stoji pred njimi ali za njimi.

E-skiro ni igrača in ni primeren za otroke. Gre za lahko motorno vozilo, ki lahko doseže hitrost do 25 km/h, zaradi majhnih koles, slabše stabilnosti in občutljivosti na neravnine pa pomeni večje tveganje za padce in poškodbe. V cestnem prometu ga

Električni skiro ni primerene za otroke

znotraj naselja sme voziti le oseba, ki je v koledarskem letu dopolnila 15 let, pozna prometna pravila, uporablja kolesarsko čelado in vozi po površinah za kolesarje.

Poleg e-skiroja so lahka motorna vozila tudi invalidski vozički in vozila na motorni pogon, pri katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, niso širša od 80 cm (na primer skuter, moped, električno kolo). V prometu jih smejo voziti osebe, starejše od 15 let.

Za otrokovo samostojno mobilnost je primernejša predvsem hoja, ko otrok pridobi potrebne spretnosti in znanje, vožnja s kolesom. Tako otrok postopoma spoznava prometno okolje, utrjuje prometna pravila ter razvija sposobnosti, ki jih potrebuje za varno in samostojno udeležbo v prometu. Lahka motorna vozila, kot so električni skiroji, zaradi višjih hitrosti, manjših koles, občutljivosti na neravnine in večjega tveganja za izgubo ravnotežja zahtevajo več spretnosti, pozornosti in pravilne presoje prometnih situacij. Zato za mlajše otroke niso primerna. Pri padcu ali trčenju so lahko posledice tudi resne, zlasti poškodbe glave in okončin.

Mlajši otrok je obrnjen v nasprotni smeri vožnje

Otrok v avtomobilu

Otrok mora biti med vsako vožnjo v avtomobilu pravilno nameščen ter pripet v otroškem varnostnem sedežu, ki je primeren njegovi velikosti in pravilno nameščen v vozilu. Za dojenčke in mlajše otroke je najvarnejša vožnja v otroškem varnostnem sedežu, obrnjenem v nasprotno smer vožnje. Otrok naj se tako prevaža čim dlje (do 4., 5. leta), dokler to glede na njegovo velikost in omejitve omogoča izbrani otroški sedež. Tak položaj ob čelnem trku učinkoviteje zaščiti otrokovo glavo, vrat in hrbtenico, saj se sile trka porazdelijo po večji površini telesa.

Če je na sovoznikovem mestu pred sedežem aktiviran varnostni meh, otroškega sedeža, obrnjenega nazaj, tja ne smemo namestiti. Večji otroci do velikosti 140 cm naj uporabljajo primerne jahače z naslonom za hrbet in glavo ter pravilno nameščen varnostni pas (za več inforamcij poskenirajte zgornjo QR kodo)..

Tudi v avtomobilu so odrasli zelo pomemben zgled. Če so starši vedno pripeti, otrok pripenjanje sprejme kot nekaj samoumevnega. Poleg tega je tudi pri uporabi varnostnega pasu pomemben razvoj navade oziroma avtomatizacija ravnanja. Če bo otrok že zgodaj razvil navado, da vselej pripne pas (in pri tem ni nobenih izjem, kot so na primer kratke vožnje), o tem v prihod-

nje, tudi v odraslosti, ne bo niti razmišljal.

Med vožnjo naj otrok ne odpira vrat ali oken, odrasli pa ga nikoli ne smejo puščati samega v parkiranem vozilu (zlasti v vročih dneh). Pri vstopanju in izstopanju iz avtomobila mora otrok vedno uporabiti stran, obrnjeno proti pločniku oziroma stran od prometa.

Otrok kot potnik v avtobusu

Otrok naj avtobus čaka na označenem postajališču, na varni razdalji od roba vozišča. Vozilu naj se približa šele, ko se to popolnoma ustavi in se odprejo vrata. Če na avtobus čaka več otrok, naj se postavijo v vrsto ter vstopajo mirno in brez prerivanja. Tudi izstopanje mora biti mirno in urejeno. Ko izstopi pri zadnjih ali srednjih vratih, se otrok najprej umakne na varno površino, čim dlje od avtobusa, da imajo tudi drugi potniki prostor za izstop. Šele nato nadaljuje pot.

V avtobusu naj odloži šolsko torbo na tla (pod sedež) ali na kolena in se pripne z varnostnim pasom. Na mestnem avtobusu, kjer na sedežih ni varnostnih pasov, naj sede ali se trdno drži droga. Na avtobusu sta pomembni kulturno vedenje in spoštovanje drugih potnikov. Otrok naj ne kriči, se ne preriva in naj po potrebi odstopi sedež starejšim, nosečnicam ali osebam s posebnimi potrebami. Na mestnem avtobusu se pomikamo proti izhodu na postajališčih, in ne med vožnjo.

Če mora otrok po izstopu prečkati cesto, je najvarneje počakati, da avtobus odpelje, nato pa prečka prehod za pešce za avtobusom na mestu, kjer ima dober pregled nad prometom in kjer je tudi sam dobro viden.

Varno z avtobusom

Za varno vožnjo z avtobusom smo odgovorni vsi. Naj bo izkušnja vožnje prijetna vsem.

ČAKANJE

- Avtobus čakamo na postaji in smo ustrezno oddaljeni od roba vozišča (vsaj **tri korake stran**).
- **Če je mrak, megla ali tema**, na poti do postaje uporabimo **lučko in kresničko ali odsevni trak**.
- Učenci **1. in 2. razreda** imajo **rumeno rutico**.
- Avtobus čakamo na postaji ali mestu, kjer ustavlja, tako da bo voznik vedel, da želimo vstopiti (nismo zatopljeni v mobilni telefon).

VSTOPANJE

- Počakamo, da se **avtobus ustavi, odpre vrata in nam voznik dovoli vstop** (prijazno ga pozdravimo).
- Če nas na avtobus čaka več potnikov, naredimo kolono in **brez prerivanja posamezno vstopamo** na avtobus.
- Vozovnico približamo na validator ali jo pokažemo oz. kupimo pri vozniku.
- Pomikamo se proti zadnjemu delu avtobusa.

UPOŠTEVANJE PROSTORA

- Na avtobusu poiščemo **prost sedež** in se **pripnemo z varnostnim pasom**.
- **Torbo damo pod sedež** ali na kolena.
- **Na enem sedežu** sedi le **en potnik**.
- Med vožnjo **ves čas sedimo** (ne vstajamo in ne hodimo po avtobusu).
- Med vožnjo smo **obrnjeni v smer vožnje**.
- **Presedanje** med vožnjo **ni dovoljeno**.
- Če sta oba sedeža prazna, izberemo sedež pri oknu in pustimo prost sedež ob prehodu za druge.

UREJENOST IN RAVNANJE

- Na avtobusu **ne puščamo smeti**.
- **Ne uničujemo sedežev in opreme**.
- Na avtobusu **se kulturno obnašamo**, lahko se umirjeno pogovarjamo (ne vpijemo, ne zadržujemo prostega sedeža, se ne prerivamo, ne poslušamo glasne glasbe, se ne prepiramo ...).
- **V gneči odstopimo sedež** starejšim in nosečnicam.

PRIJAZNOST IN SPOŠTOVANJE

- Do voznika in sopotnikov **smo prijazni in vljudni**.
- Pomagamo drugim potnikom, če je potrebno.
- Če med vožnjo pride do težav, neprimernega vedenja ali nasilja, na to opozorimo voznika.
- Upoštevamo **dodatna navodila voznika**.

IZSTOPANJE

- Počakamo, da se **vozilo ustavi**, in **si odpnemo varnostni pas** (ne pozabimo vzeti svoje torbe, dežnika ...).
- V koloni se pomikamo do izstopnih vrat.
- **Izstopimo pri zadnjih oz. srednjih vratih** (v koloni se pomikamo stran od avtobusa in pustimo prostor še za druge izstopajoče).
- Pri izstopu smo pozorni na pešce, kolesarje.
- Po izstopu **počakamo, da vozilo odpelje**, in šele nato nadaljujemo pot.
- Če moramo na poti prečkati cesto, se pred tem prepričamo, da je varno.

Traktorji, dvorišča in parkirišča

Traktor ni namenjen prevozu otrok. Otrok se sme v traktorju voziti samo, če ima traktor za potnika vgrajen poseben sedež za prevoz oseb, ki je vpisan v prometnem dovoljenju. Otrok ne sme sedeti v voznikovem naročju, na blatniku, stopnici, priključku ali drugem neustreznem mestu. Otrok, mlajši od enega leta in pol, se na traktorju ali delovnem stroju ne sme prevažati.

Na traktorskih priključkih, priključkih delovnega stroja ali motokultivatorja prevoz oseb ni dovoljen. Na priklopnem vozilu, ki ga vleče traktor, se sme izjemoma prevažati največ pet oseb, ki so potrebne za nalaganje oziroma razlaganje tovora. Sedeti smejo na dnu prikolice, niže od stranic.

Veliko nevarnosti za otroke nastane na domačem dvorišču, parkirišču ali v bližini parkiranih vozil. Otroci se radi skrivajo za avtomobili, zato mora voznik pred speljevanjem vedno preveriti okolico vozila.

Zelo koristen preventivni ukrep je parkiranje vozila vzvratno. Tako je ob poznejšem odhodu pregled nad prostorom pred vozilom praviloma boljši, verjetnost, da bi spregledali otroka za vozilom, pa manjša.

Otrokom prijazno prometno okolje

Varnost otrok ni odvisna le od njihovega znanja, ampak tudi od okolja, ki ga ustvarimo odrasli. Potrebna so varna igrišča (z ograjo), pregledni pločniki, umirjen promet v naseljih, varni prehodi in infrastruktura, ki ne daje prednosti zgolj hitrosti motornega prometa.

Umirjanje prometa, dodatna označitev nevarnih točk in načrtno urejanje prostorov za gibanje otrok zmanjšujejo tveganja. Cilj je, da otrok ne bi bil prisiljen iskati varnosti med neurejenimi parkirišči, nepreglednimi cestami in prehitrim prometom.

V okolici šol je za večjo varnost otrok posebej pomembna umirjena in jasno urejena prometna ureditev. Omejitev hitrosti na 30 km/h, območje umirjenega prometa, varni prehodi za pešce, dobra preglednost, ustrezna prometna signalizacija ter urejene površine za hojo in kolesarjenje voznikom sporočajo, da vstopajo na območje, kjer so otroci pogosti in ranljivejši udeleženci v prometu. Nižja hitrost voznikom omogoča več časa za odziv, otrokom pa varnejše vključevanje v promet na poti v šolo in domov.

Večja varnost na poti v šolo in domov

Otroci in starši naj se pred začetkom šolskega leta skupaj seznanijo z **načrtom šolskih poti**. V njem so prikazane priporočene varnejše poti do šole ter označena mesta, kjer je potrebna posebna previdnost. Starši naj z otrokom velikokrat prehodijo ustrezno pot v šolo, ga opozorijo na nevarnejše odseke, prehode za pešce, križišča in mesta s slabšo preglednostjo. Otroke je treba spodbujati, da v prometu ravnajo odgovorno, hodijo po varni strani ceste, cesto prečkajo le na označenih prehodih in se vedno prepričajo, da jih je voznik opazil.

Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa poudarja pomen načrtovanja varnejših šolskih poti, priprave načrtov šolskih poti v skladu s **Smernicami za šolske poti** in načrtnega sistemskega pristopa. Šole, občine, sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, policija, redarstvo in drugi deležniki morajo sodelovati pri prepoznavanju nevarnih mest in pri pripravi učinkovitih načrtov šolskih poti.

Ti načrti grafično prikažejo varnejše poti, izpostavljena mesta, načine vodenja otrok in prometno problematične točke. Merila za vzpostavljanje šolskih poti so zapisana v **Smernicah za šolske poti**. Presojo ogroženosti otrok na poti v šolo opravljajo na terenu predstavniki občinskih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Za starše in učence to pomeni, da je smiselno otrokovo pot v šolo redno skupaj prehoditi, jo skupaj analizirati in preveriti, kje otrok potrebuje dodatno pomoč, spremstvo ali posebej dogovorjena pravila ravnanja.

NAJPOGOSTEJŠE NAPAKE
pri prometni vzgoji

starši otrok na šolski poti ne spremljajo dovolj časa in predvidevajo, da se bodo otroci zmogli sami spopasti z izzivi prometa;

otrok spoznava šolsko pot le kot opazovalec iz avtomobila (postopoma naj jo spoznava kot pešec v spremstvu odraslega);

nekritična uporaba telefona in slušalk (v ušesih) med hojo in kolesarjenjem;

samostojno kolesarjenje otrok brez kolesarskega izpita in zaščitne čelade;

ustrahovanje otrok s policisti (policiste jim predstavimo kot pomembne osebe, ki skrbijo za varnost v prometu in na katere se lahko obrnemo, ko potrebujemo pomoč).

Vabljeni k ogledu načrtov šolskih poti

Kontrolni seznam za starše

Zavedati se je treba, da med otroki – tudi sorojenci – obstajajo precejšnje razlike v hitrosti razvoja, osebnostnih lastnostih (npr. odgovornost, živahnost) in izkušnjah, zato morate način izvajanja prometne vzgoje in njen ritem prilagoditi vsakemu otroku posebej. Ob učenju je koristno preveriti, ali otrok že obvlada temeljna prometna vedenja. Med ključna spadajo: razumevanje barv na semaforju, ustavljanje pred robom pločnika, opazovanje prometa v pravilnem zaporedju, izbira varnejšega mesta za prečkanje, pravilna hoja po pločniku in ob cesti, uporaba in nameščanje kolesarske čelade ter pripenjanje z varnostnim pasom v avtomobilu in na avtobusu.

Če otrok pri katerem izmed teh vedenj še ni zanesljiv, potrebuje dodatno vajo, spremstvo in nadzor.

Največ, kar lahko odrasli storimo za otrokovo prometno varnost, je, da ostanemo potrpežljivi, dosledni in prisotni. Pravila sama po sebi niso dovolj; otrok potrebuje naš čas, ponavljanje, skupne poti, praktično vajo v prometu, pogovor ter predvsem varen in ustrezen zgled. Odrasli moramo včasih upočasniti korak, pogledati skozi otrokove oči ter ga z mirnostjo in jasnostjo voditi proti varni samostojnosti.

PRAKTIČNI POVZETEK

priporočil za starše

Otroka v prometu ne puščamo brez spremstva prezgodaj.

Vedno smo varen in ustrezen zgled pri hoji, prečkanju ceste, pripenjanju z varnostnim pasom in uporabi zaščitne čelade.

Prečkanje ceste vadimo postopoma in vedno v resničnem okolju.

Otroka učimo, da se pred prečkanjem ceste ustavi, opazuje promet, ubesedi ravnanje in prečka cesto ali prehod za pešce umirjeno.

Izbiramo pregledne poti in se, kjer je mogoče, izogibamo nepreglednim mestom med parkiranimi vozili.

Namesto otroka, ki nevarnosti še ne zmore ustrezno predvideti, sami predvidimo morebitne nevarnosti na šolski poti in ga nanje opozorimo.

V mraku, temi ali ob slabši vidljivosti poskrbimo za otrokovo dobro vidnost.

Med hojo in kolesarjenjem ne uporabljamo mobilnega telefona ali slušalk na način, ki zmanjšuje pozornost na dogajanje v prometu.

Na kolesu je nujna zaščitna čelada.

V avtomobilu je otrok (velik do 140 cm) vedno pravilno nameščen v otroški varnostni sedež in pripet.

Otrokovo pot v šolo večkrat prehodimo in jo skupaj analiziramo.

Viri:

- Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP), Uradni list RS, št. 156/21 – UPB, 161/21 – popr., 22/25, 86/25 – odl. US in 14/26 – ZINUNPS.
- Zakon o voznikih (ZVoz-1), Uradni list RS, št. 92/22 – uradno prečiščeno besedilo, 153/22, 102/25 in 16/26.
- Prvi koraki v svetu prometa - chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2012/02/prvi-koraki-v-svetu-prometa.pdf.
- Varno z avtobusom, 2026, DUJPP in AVP.

Odsevnik ne pomaga,
če ostane doma.

BODI VIDEN.
BODI PREVIDEN.

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA